

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin vastaus liittyen Liikenne- ja viestintävaliokunnassa 28.5.2024 esiin nousseeseen Suomen kuntaliiton ehdotukseen

Suomen Kuntaliitto on esittänyt Liikenne- ja viestintävaliokunnassa 28.5.2024 käsittelyssä olleen, ns. uuden jakeluinfralain käsittelyn yhteydessä rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä annetun lain (jäljempänä latauslaki) 7 §:n muuttamista. Kyseisessä pykälässä kyse on jo olemassa olevien rakennusten varustamisesta latauspisteellä. Latauslaki on avattu jakeluinfralain käsittelyn yhteydessä teknisluonteisia viittausmuutoksia (4 ja 9 §) varten. Puheenjohtaja pyysi asiaan jälkikäteen toimitettavaa kirjallista kantaa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta (jäljempänä Traficom).

Kuntaliiton lausunnon mukaan Saksan lainsäädäntö antaa mahdollisuuden tarkastella yhden omistajan kiinteistöjä kokonaisuutena. Kuntaliiton ehdotus on vastaavanlainen; omistaja voi asentaa joko yhden latauspisteen jokaiselle kiinteistölle tai asentaa niitä keskitetysti vain osalle velvoitteen alaisista kiinteistöistä, kunhan asennettavien latauspisteiden kokonaismäärä ei laske. Kuntaliiton mukaan tällä tavoin

- latauspisteitä asennettaisiin sinne, missä niille on eniten käyttöä.
- latauspisteiden käyttöasteen kasvaessa myös ympäristöhyödyt kasvaisivat.
- keskittäminen toisi myös kustannussäästöä investoinneissa ja ylläpidossa.

Traficom tukee yleisellä tasolla latausinfraan laajentamisen kustannustehokkuustoimia, mutta huomauttaa, että tässä tapauksessa kustannusten minimoimisen myötä latausinfraa myös jäisi todennäköisesti rakentamatta sellaisillekin pysäköintialueille, joilla sille olisi käyttöä, ja joiden lähialueilta ei muuta latausinfraa löydy.

Traficom on arvioinut alustavasti ehdotusta valvontaviranomaisen roolissa ja toteaa, että ehdotukseen sisältyy valvontaan kohdistuvia riskejä, joita tulisi arvioida vaikutuksiltaan paljon laajemmin, kuin tässä yhteydessä on mahdollista. Ehdotetussa mallissa ei ole esimerkiksi käsitelty mahdollisia kiinteistöjen omistuksiin liittyviä muutostilanteita suhteessa latauspisteen asentamisvelvoitteeseen esitetyn kaltaisessa tilanteessa.

Kuntaliiton ehdotuksessa esitetään että latauspiste- ja automaatiolaissa (733/2020) sähköautojen latauspisteiden asentamisvelvoite on Suomessa tiukempi kuin vuonna 2018 voimaan tullut rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD) edellyttäisi.

Traficom toteaa, että latauslaki on ympäristöministeriön hallinnonalalle kuuluva laki, jolla on osaltaan pantu täytäntöön energiatehokkuusdirektiivi. Traficomin rooli kyseisen lain valvontaviranomaisena ulottuu latauslain 7 §:n valvontaan. Traficom katsoo, ettei se edellä oleva huomioiden ole oikea taho arvioimaan edellä esitettyjä lainsäädännöllisiä ratkaisuja.

Energiatehokkuusdirektiivissä asiaa koskee 8 artiklan 3., 4. ja 6. kohta:

"3. Jäsenvaltiot säätävät viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2025 vaatimukset latauspisteiden vähimmäismäärän asentamisesta kaikkiin sellaisiin muihin kuin asuinrakennuksiin, joissa on yli 20 pysäköintipaikkaa.

*4. Jäsenvaltiot voivat päättää olla säätämättä tai soveltamatta 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia rakennuksiin, jotka ovat pienten ja keskiuurten yritysten omistuksessa ja käytössä, sellaisina kuin ne on määritelty komission suosituksen 2003/361/EY (*4) liitteessä olevassa I osastossa."*

"6. Jäsenvaltiot voivat päättää olla soveltamatta 2, 3 ja 5 kohtaa tiettyihin rakennusluokkiin, kun: ...c) latauspisteiden ja putkituksen asentamisen kustannukset ylittävät seitsemän prosenttia rakennuksen laajamittaisen korjauksen kokonaiskustannuksista;"

24.4.2024 annetussa uudessa energiatehokkuusdirektiivissä asiaa koskee 14 artiklan kohta 2:

"Jäsenvaltioiden on varmistettava viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2027, että kaikkien sellaisten muiden kuin asuinrakennusten osalta, joilla on yli 20 autopysäköintipaikkaa:

- a) niihin asennetaan vähintään yksi latauspiste jokaista kymmentä autopysäköintipaikkaa kohden tai kaapeliputkitus eli putket sähkökaapeleita varten vähintään 50 prosentin osuudelle autopysäköintipaikoista, jotta sähköajoneuvojen latauspisteet voidaan asentaa myöhemmässä vaiheessa;*

Latauslaissa asiaa koskee 7 §:

"Olemassa olevan rakennuksen varustaminen sähköajoneuvojen latauspisteillä

Rakennuksen omistajan on huolehdittava, että sellaisessa käytössä olevassa muussa rakennuksessa kuin asuinrakennuksessa, jonka yhteydessä on enemmän kuin 20 pysäköintipaikkaa rakennuksessa tai kiinteistöllä, on asennettuna vähintään yksi latauspiste viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024."

sekä 10 §:

"Sähköajoneuvojen latauspisteitä ja latauspistevalmiutta koskeva poikkeus

Mitä 5 §:n 3 ja 4 momentissa, 6 §:n 3 ja 4 momentissa ja 7 §:ssä säädetään, ei koske latauspisteiden eikä latauspistevalmiuden asentamista mikroyritysten sekä pienten ja keskiuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettujen mikroyritysten omistuksessa ja käytössä olevien rakennusten yhteyteen."